

Oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Zwykli/Niezwykli lekarze w getcie warszawskim – Anna Braude-Hellerowa i Franciszek Raszeja”

Zapraszamy na oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Zwykli/Niezwykli lekarze w getcie warszawskim – Anna Braude-Hellerowa i Franciszek Raszeja”, które poprowadzi kurator wystawy, dr Paweł Freus. Przybliży on sylwetki dwóch ważnych lekarzy niosących pomoc dla ludności uwięzionej w getcie warszawskim, którzy okupili ją ofiarą swego życia.

MG
Museum Getta
Warszawskiego

**ZWYKLI
NIEZWYKLI
LEKARZE
W WARSZAWSKIM
GETCIE**

**ANNA BRAUDE-HELLEROWA
I FRANCISZEK RASZEJA**

Wystawa plenerowa
na Pl. Grzybowskim w Warszawie
04.04 – 15.07.2022
Wstęp wolny

Wystawom towarzyszą wykłady
w klubie „Babel”, ul. Próczna 5
dokładny program dostępny
na stronie internetowej
Museum Getta Warszawskiego
www.1943.pl

**Oprowadzania
kuratorskie:**
21.05;
04.06;
18.06;
02.07.

patronat honorowy
Min. Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

partnerzy

TSKZ

www.1943.pl

Wystawa plenerowa została odświeżona i udostępniona szerokiej publiczności na Pl. Grzybowskim. Jest całodobowo dostępna dla zwiedzających od 4 kwietnia do 15 lipca.

Daty spotkań:

1. **21.05, 12:00;**
2. **04.06, 12:00;**
3. **18.06, 12:00;**
4. **02.07, 12:00.**

Zbiórka dla uczestników na placu Grzybowskim, przy ekspozytorach.

Udział w oprowadzaniu jest bezpłatny. Wydarzenie trwa ok. 70 minut.

Franciszek Raszeja, urodzony w Chełmnie w 1896 r., swą karierę zawodową związał z Poznaniem. Był ortopedą i na polu zarówno badań, jak też praktyki ortopedycznej miał wiele zasług. Stał się m.in. bardzo cenionym specjalistą od stawu kolanowego. Współzakładał Polskie Towarzystwo Ortopedyczne i Traumatologiczne. Pod koniec lat 30. XX w. zaangażował się w sprzeciw środowiska wykładowców uniwersyteckich wobec praktyki wprowadzania tzw. getta ławkowego dla żydowskich studentów na wyższych uczelniach. Zawierucha II Wojny Światowej rzuciła Raszeję do Warszawy. Tu zaangażował się w niesienie pomocy na rzecz biednej ludności miasta oraz społeczności żydowskiej zamkniętej w getcie. Współpracował przy tym m.in. z prof. Ludwikiem Hirszfeltem, znanym bakteriologiem i immunologiem. Na początku tzw. Wielkiej Akcji deportacyjnej Żydów do obozu zagłady w Treblince latem 1942 r., Raszeja – wezwany do getta – zginął z rąk Niemców wraz innymi uczestnikami medycznej operacji w jednym z domów przy ul. Chłodnej. Po wojnie upamiętniono go m.in. nadaniem jego imienia szpitalowi miejskiemu w Poznaniu czy ulicy na Kole w Warszawie. 11 kwietnia 2000 r. Franciszek Raszeja został pośmiertnie odznaczony medalem Sprawiedliwego wśród Narodów Świata.

Anna Braude-Hellerowa urodziła się w 1888 r. w Warszawie. Studia medyczne rozpoczęła w Zurychu, ukończyła w Berlinie. Została specjalistką od pediatrii. W 1916 r. współorganizowała

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, przy którym założyła szkołę dla pielęgniarek pediatrycznych. Początkowo zawodowo związała się ze Szpitalem Starozakonnych na Czystem w Warszawie, następnie ze Szpitalem Dziecięcym im. Bersohnów i Baumanów (ul. Śliska i Sienna). Nie tylko przyczyniła się do jego ponownego otwarcia po gruntownej rozbudowie w 1930 r., lecz została także dyrektorem tej placówki i ordynatorem oddziału niemowlęcego. Gdy jesienią 1940 r. szpital znalazł się w obrębie getta (tzw. małego getta), Anna Braude-Hellerowa pozostała na stanowisku. Wraz z całym personelem ofiarnie starała się nieść pomoc małym żydowskim pacjentom. Prowadziła też obserwacyjne badania nad tzw. chorobą głodową. Wyniki tej pracy przetrwały do końca wojny i zostały opublikowane w 1946 r. Po rozpoczęciu przez Niemców latem 1942 r. tzw. Wielkiej Akcji szpital Bersohnów i Baumanów został przeniesiony wraz z personelem i pacjentami na ul. Gęsią (do tzw. dużego getta). Tam najprawdopodobniej, w podziemiach szpitala, Anna Braude-Hellerowa zginęła w trakcie toczącego się wiosną 1943 r. powstania w getcie. Pośmiertnie została odznaczona Orderem Virtuti Militarii, a w kwietniu 2001 r. upamiętniona tablicą na elewacji dawnego szpitala Bersohnów i Baumanów.

Data publikacji: 2022-05-12

Data wydruku: 2023-01-17 12:46

Źródło: <https://1943.pl/artukul/oprowadzanie-kuratorskie-po-wystawie-zwykli-niezwykli-lekarze-w-getcie-warszawskim-anna-braude-hellerowa-i-franciszek-raszeja/>